

Stanislav Krátký – brněnský kněz bez bázně a hany

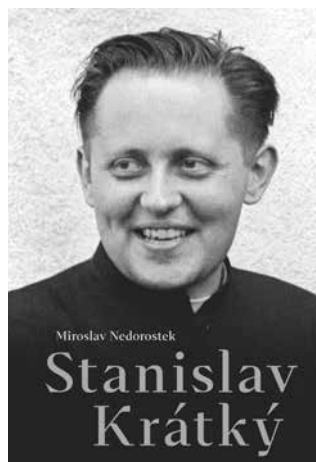
Zamyšlení nad knihou Miroslava Nedorostka (CDK 2023)

Druhá polovina 20. století byla v zemích tábora míru a socialismu nečekaně velmi těžká, protože země „osvobozené“ Rudou armádou se staly znovu porobené sovětskou indoktrinací, která vedla k neuvěřitelnému utrpení většiny slušných obyvatel, zejména těch, kteří bojovali za osvobození svých států a skončili často v krutých vězeních (u nás navíc v uranových dolech, anebo byli dokonce jako nepřátelé státu popraveni).

Sám jsem se proto nedivil, že za války (1944) jsme neměli s prvním svatým přijímáním žádný problém. Němci tomu nijak nebránili, kdežto komunisté byli pronásledováním víry přímo posedlí. Navzdory tomu zásluhou „starého profesora“ Dominika Pecky (1895–1981) jsme měli skvělou výuku náboženství až do maturity a v husovickém kostele v roce 1954 maturitní mši. Díky starému panu profesorovi jsme se v hodinách náboženství dozvěděli o Mendelových genetických zákonech a také o teorii velkého třesku, což byla tehdy v biologii a astronomii sprostá slova. Teprve tehdy se církevní tajemník probudil a nechal Dominika Pecku zatknout a odsoudit do vězení. Jenže těsně před zatčením P. Pecky byl shodou okolností přeložen do husovické farnosti mladý kněz Stanislav Krátký (1922–2010)...

První změnu jsem zažil při nedělních kázáních. Bylo zvykem starších pánů během kázání vyjít z kostela a vykourit cigaretu. Jenže tento obyčej skončil, když začal kázat Stanislav Krátký. Najednou si starší pánové začali kázání vážit. Brzy jsem se otci Stanislavovi nabídl, že mu budu ministrovat. Nás ministrantů bylo najednou tolik, že jsme se museli u oltáře střídat. Navíc otec Stanislav organizoval v zešeřelém kostele velmi pozoruhodné sedánky, na které jsme se všichni těšili.

Otec Stanislav se stal neúnavným misionářem nejenom pro Husovice, ale pro velkou část Moravy. Velmi mu pomáhalo, že byl pro svou aktivitu odsouván do okrajových farností, takže jeho akční rádius sahál nakonec od Vysočiny přes Olomouc, Hanou a Moravské Slovácko až k rakouským hranicím. Ani hranice se Slovenskem nebyly pro

P. Stanislava Krátkého překážkou – ostatně jsme tehdy stále žili v Československu. Byl to patrně nejvíce cestující moravský kněz.

Miroslav Nedorostek odvedl skvělou práci. Z jeho knihy se dozvíme o mimořádné popularitě Stanislava Krátkého. Byl patrně nejznámějším knězem na Moravě; jeho energie a nápady byly velmi promyšlené. Byl iniciátorem pokročilých teologických kursů, ale i veřejných projevů lidové zbožnosti. Polapit otce Stanislava bylo docela složitě. Neustále rozšiřoval své působení, které přitom pečlivě hlásil církevními tajemníkům. Těmito autentickými hlášeními je přiváděl fakticky do překérných situací. Vynikal také smyslem pro humor a tím získával zejména mladou generaci. Je zcela jisté, že jeho souboj s tupou mocí komunistů přinášel vynikající výsledky i tehdy, kdy ho režim odsoudil na deset měsíců do vězení.

V době pražského jara získal otec Stanislav dočasný státní souhlas v Mutěnicích, ale po čtvrt roce byl ustaven do Kunštátu, což byla trefa do černého. Otec Stanislav začal aktivně uvádět do praxe závěry druhého vatikánského koncilu. V Kunštátu se seznámil se synem básníka Františka Halase a jeho ženou a představil jim Dominika Duku (ten byl zatčen v roce 1981). V roce 1978 byl otec Stanislav převelen do Hrádku u Znojma, což byla fara – ruina a kostel v havarijním stavu. Tam otec Stanislav působil celých dvacet let. Opět díky svému tahu na branku proměnil Hrádek k nepoznání.

Když se blížilo životní jubileum otce Stanislava, očekával jsem, že bude mít slavnostní mši svatou na Petrově, ale naštěstí jsem včas dostal informaci, že se s ničím na Petrově nepočítá. Téměř najisto jsem očekával, že bude díky svým olbrýmím zásluhám jmenován brněnským biskupem. Bylo nepochopitelné, že otec Stanislav musel trčet v Hrádku ještě osm let po konci totality. Mluvil jsem o tom nevděku se svými přáteli, zejména s prof. MUDr. Květoslavem Šiprem, ale hlavně s opatem augustiniánů Lukášem E. Martincem, jehož nadřízeným nebyl brněnský biskup, ale generál řehole. Požádal jsem tedy pana opata, aby dovolil oslativ jubileum otce Stanislava Krátkého v bazilice minor (Nanebevzetí Panny Marie) na Starém Brně. Dokonce jsme na slavnostní mši svatou pozvali tehdy ještě žijící biskupy české tajné církve. Jubilejní mše sv. se konala v sobotu 30. listopadu 2002 a měla skvělou atmosféru. Bylo zřejmé, že všichni přítomní tajní biskupové byli tím pozváním potěšeni. Dnes už jsou patrně všichni tehdejší tajní biskupové na pravdě Boží a silně doufám, že se k nim v nebi chovají lépe než tehdejší podezřívaví církevní ouřadové.

Nejbližším pomocníkem otce Stanislava se stal student medicíny Květoslav Šipr (1934–2022), který po propuštění z vězení působil dlouhá léta jako obvodní lékař v Dřevohosticích. Šipr byl vyslýchán StB ve věci obžaloby Dominika Pecky. StB z něho nic nedostala. Byl však sám odsouzen do vězení koncem roku 1958 za podvracení republiky. Mimochodem, má spolužačka na gymnáziu/jedenáctiletce studovala na přírodovědecké fakultě biologii. Její otec byl odsouzen do vězení, protože organizoval peněžní sbírky pro rodiny, které se po odsouzení živitelů z politických důvodů ocitli bez prostředků. Kvůli tomu byla jeho dcera (následně Šiprova žena) vyloučena ze studií, ačkoliv nebyla z ničeho obviněna. Téměř všichni tehdejší studenti přírodovědecké fakulty jsme se bouřili, ale neuspěli. Po skončení totality se MUDr. Šipr habilitoval na Masarykově univerzitě a posléze tam byl jmenován profesorem lékařské etiky. Roku 2005 získal teologický licenciát. Jiří Grygar